

Макаренко Н.І., курсант
Науковий керівник –
к.ю.н, доц. **Плетенець В.М.**,
доцент кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії
*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ГОТОВНІСТЬ СЛІДЧОГО ДО ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ЯК ЗАПОРУКА УСПІХУ ЗАХИСТУ ПРАВ І СВОБОД ОСОБИ

Стрімкі зміни, на шляху Євро інтеграційних процесів в нашій державі, обумовили збільшення кількості злочинів. Це вимагає від правоохоронців взагалі та слідчих зокрема, вдосконалення своєї діяльності. У той же час висока фізична та інтелектуальна завантаженість потребує достатнього рівня психологічного рівня підготовки, який необхідний для високої ефективності та процесуальної важливості виконаних слідчих дій в кримінальному провадженні.

Успішна робота слідчого, залежить від розвиненості вольових якостей характеру, високої працездатності, емоційної стійкості, можливості витримувати постійні фізичні та психологічні навантаження. Оскільки саме слідчий є головним учасником кримінального провадження, від якого в більшості залежить ефективність роботи відділку поліції, то питання його психологічної підготовки до проведення ним слідчих дій є досить актуальним.

Підготовка до будь-якої слідчої дії потребує складання плану, який слідчий має скласти у відповідності до соціально-психологічної характеристики особи, щодо якої буде проведена дана дія та, при цьому, включити особливості характеру інших учасників дії. Наприклад, при проведенні допиту в першу чергу необхідно встановити психологічний контакт. Це сприятиме правильному та раціональному витрачання часу та допоможе належно оцінити та в подальшому застосувати одержані показання. Встановлення психологічного контакту створює найбільш сприятливу психологічну атмосферу спілкування, в результаті чого в допитуваної особи змінюється негативний емоційний стан, психологічне ставлення та соціальна позиція, а у слідчого формуються позитивний емоційний настрій та прагнення досягнути істини. Невстановлений психологічний контакт, на думку В.В. Баранчик, «призводить до виникнення конфліктних ситуацій, відмови від надання свідчень, надання неповних чи неправдивих показань допитуваною особою» [1].

У зв'язку з тим, що злочинність невпинно вдосконалюється, працівникам правоохоронних органів необхідно бути готовим до протидії.

Готовність є предметом вивчення різних наук, чим забезпечується всебічний підхід до її дослідження. Готовність – це інтегральний стан особистості, який визначає здатність до діяльності та бездіяльності в певній сфері (особистісній, соціальній, професійній). Тоді, у відповідності до цього визначення визначається, що фізіологічна готовність – це інтегральний стан слідчого, який визначає його здатність до функціонування; стан, який не залежить від людини. Тоді, можна сказати, що фізіологічна готовність має декілька складових. По-перше, це нервово-психічна готовність, яка визначається, як інтегральний стан слідчого, який визначає його здатність до нервово-психічної витримки в професійній діяльності. Дана складова визначає готовність до: утримання нервової рівноваги під час спілкування з різними особами кримінальної субкультури; психічної витримки під час ненормованого робочого дня та ін. По-друге, це психофізіологічна готовність, яка в свою чергу виступає інтегральним станом слідчого, який визначає його здатність до тривалого фізичного навантаження. Цей різновид визначає готовність до: тривалого фізичного навантаження; фізичної витримки щодо плідної та копіткої роботи в різний час доби; нейтралізації проявів професійної деформації та ін. [2, с.512].

Таким чином психологічна готовність слідчого до проведення слідчих (розшукових) дій є важливою складовою мінімізації протидії розслідування. Як наслідок якість розслідування буде значно вищою, що неодмінно позитивно позначиться на мінімізації часу, сил та засобів, необхідних для встановлення всіх обставин кримінального правопорушення.

Бібліографічні посилання:

1. Ряшко О.В. Психологічні особливості допиту підозрюваного під час досудового слідства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://radnuk.info/statti/556-protses/15092-2011-01-21-05-53-45.html>
2. Пасько А.М. Фізіологічна та фізична готовність слідчого до професійної діяльності / Пасько А.М. // Актуальні проблеми держави і права, 2011. – С. 510–515.